

Lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta 2022-2025

96/00.04.01/2022

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 66

Valmistelija: kunnansihteeri

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen perustuu 1.1.2008 voimaan tulleen Lastensuojelulain (417/2007) 12 §:ään, jossa kunnat veloitetaan laatimaan suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Lain mukaan kunnanvaltuusto hyväksyy suunnitelman sekä seuraa ja arvioi sen toteuttamista vähintään kerran valtuustokauden aikana. Valtuuston tulee ottaa suunnitelman toteuttaminen huomioon kunkin vuoden talous- ja toimintasuunnitelmassa. Suunnitelman voi laatia kuntakohtaisesti tai useampi kunta yhdessä.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän jäsenkunnat ja kuntayhtymä päättivät laatia yhteisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2012 - 2015, jonka kuntien ja kuntayhtymän viranhaltijoista koottu työryhmä valmisti. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma päivitettiin yhteistyössä kuntien kanssa vuosille 2017 - 2021 ja nyt uudelleen vuosille 2022 - 2025. Työryhmän kokoonpano ja työskentely on kuvattu suunnitelman luvussa kuusi.

Suunnitelman sisältö on laaja-alainen ja koskee lapsen ja nuoren kasvuoloja, niiden epäkohtien ehkäisemistä, vanhemmuuden tukea sekä lasten ja nuorten palveluja ja sisältää myös lastensuojelulain mukaisen lastensuojelusuunnitelman.

Kuntien kehittämiskohteet ja toimenpiteet nousevat kunkin kunnan strategiasta. Vuonna 2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain 12 §:n mukaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattava myös opiskeluhuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet ja arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta sekä käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista. Tämän suunnitelman luvussa seitsemän on linkit kuntien oppilashuoltosuunnitelmiin, opetussuunnitelmiin ja hyvinvointikertomuksiin.

Kuntayhtymän lasten, nuorten ja perheiden palvelut sekä niiden kehittäminen on kuvattu lastensuojelusuunnitelman yhteydessä luvussa neljä. Kuntayhtymässä suunnitelmaan on linkitetty terveysneuvonnan toimintasuunnitelma 2021 - 2022.

Suunnitelmassa on huomioitu hyvinvointialueelle siirtyminen vuonna 2023 mm. siten, että kehittämistä ja uusia toimintamalleja on suunniteltu tiedossa olevat valtakunnalliset ja PoSoTe-linjaukset huomioon ottaen.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yhtymähallitus pyytää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta 2022 - 2025 jäsenkuntien lausunnot 30.4.2022

mennessä.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää antaa suunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Sonkajärven kunta kiittää suunnitelman valmisteluun osallistuneita hyvästä työstä. Suunnitelmassa avataan ansiokkaasti aihetta koskevaa lainsäädäntöä, mikä antaa lukijalle kattavan ymmärryksen kuntakohtaisten tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita ympäröivästä oikeudellisesta kontekstista. Sonkajärven kuntakohtainen osuus peilaa onnistuneesti kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seuranta sovitetaan osaksi kuntastrategian seurantaa siitä huolimatta, että kuntastrategian sisältöä ja rakennetta uudistetaan keväällä 2022.

Suunnitelman soveltamisen osalta on harmillista, että suunnitelma joudutaan tekemään valmistelijoista johtumattomista syistä kesken sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvelvollisuuden siirtoa kunnilta hyvinvointialueille. Palveluiden järjestämisessä tapahtuvat muutokset tulevat vaikuttamaan merkittäväällä tavalla myös tämän suunnitelman toteuttamiseen.

Kunnanhallitus esittää, että toimenpide "Tuetaan nuorten opiskelujen ja kesätöiden saamista asuinkunnastaan" jaetaan ja siirretään muiden toimenpiteiden alle. Toimenpiteeseen "Nuorison työllistymisen tukeminen" siirretään mittari "Nuorten kesätyöpaikkojen lukumäärä Sonkajärvellä". Toimenpiteeseen "Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion, kirjaston, kansalaisopiston sekä liikunta- ja nuorisotoimen palveluiden tarjoaminen kunnassa" siirretään mittari "Oman asuinkunnan lukioon hakevien nuorten lukumäärä".

Sonkajärven kunnanhallitus pyytää täsmennystä siihen, kuinka yrittäjänä aloittavien nuorten lukumäärää on tarkoitus mitata. Nuoren yrittäjän ja yrittäjyyden käsitteet tulee määritellä suunnitelmassa. Vastaavasti lasten ja nuorten harrastuksen käsite tulee määritellä mittarin "Lasten ja nuorten harrastuksiin osallistuvien määrä" käyttöönottamiseksi. Kummankaan mittarin osalta kunnanhallituksella ei ole tietoa, kuka kerää tilastoa tarvittavista tiedoista. Kunnanhallitus esittää, että Sonkajärven kunnan taulukkoa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin kehittämistavoitteiden toimenpiteistä ja mittareista täydennettäisiin sarakkeella vastuutahoista, kuten Kiuruveden ja Vieremän osalta on tehty.

Yksi suunnitelmassa mainituista toimenpiteistä on lapsi- ja perheneuvoston perustaminen. Lapsi- ja perheneuvoston perustamista koskevaa esitystä valmistellaan parhaillaan erillisenä asiana. Uuden toimielimen perustamisessa on kyse merkittävästä päätöksestä, joka ansaitsee erillisen käsittelyn ja huolellisen valmistelun. Tästä syystä neuvoston perustamista ei kannata käsitellä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman yhteydessä.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
